



Til
Transportselskaber i Grønland
Kommuner i Grønland
Sundhedsvæsenet

Notat vedrørende

Transport af lig internt i Grønland og ud af landet

Brevdato: 19-12-2017
Sags nr. 2017 - 27257
Dok. nr. 6797094

Transport af lig internt i Grønland og mellem Grønland og andre lande sker 20 – 30 gange årligt. Transport af lig er traditionelt sket i særlige zinkister, som både er dyre og tunge. De anvendes, fordi de er tætte efter tillodning.

Postboks 120
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 51 92
Fax (+299) 32 51 30
E-mail: nun@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Brugen af zinkister ved international transport er reguleret ved en række internationale forordninger. I Grønland har man traditionelt anvendt de danske regler på området fra 1983.¹ Begge har hjemmel i den danske Epidemilov, der ikke er gældende i Grønland. I Grønland er *Landstingsforordning nr. 20 af 12. november 2001 om civile foranstaltninger mod smitsomme sygdomme* gældende. Af § 24 fremgår det, at "Landsstyret kan til varetagelse af det i § 1 nævnte formål fastsætte nærmere regler om ind- og udførsel af lig samt om disses behandling og transport her i landet." Denne hjemmel synes aldrig at have været udnyttet.

Der er i dag gode alternativer til zinkister, der er tunge og dyre i indkøb. Der findes alternativer som er godkendt af organisationen International Air Transport Association (IATA), som har lavet en række internationale standarder for lufttransport. Det drejer sig om mere tidssvarende tætte ligposer, som ikke vejer ret meget og kan bortskaffes på en miljømæssig forsvarlig måde. I praksis bruges de allerede ved visse interne transporter af lig i Grønland.

Der er udarbejdet "IATA Guidelines on Handling of Human Remains"², hvoraf følgende fremgår:

"Human remains (HUM), except cremated, must be packed in a hermetically sealed inner containment which may be constructed of a flexible material or may be a rigid coffin of lead or zinc. The inner containment must then be packed inside a wooden or metal coffin."

Landslægen vurderer, at der ikke er noget i vejen for, at transport af lig internt i Grønland og mellem Grønland og Danmark sker i henhold til ovennævnte IATA-retningslinjer.

¹ Bekendtgørelse nr 152 af 14/04/1983 om behandling af lig - <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=46183> samt Cirkulære nr 15480 af 26/09/1983 om transport af lig til og fra udlandet - <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=46742>

² IATA Airport Handling Manual. AHM 333 Handling of Human Remains. <http://flexmort.com/wp-content/uploads/2013/06/IATA-Richtlinie-.s.-155-AHM-333.pdf>

I praksis er det transportøren, som selv må sikre, at lig er emballeret som foreskrevet. Transportøren kan anmode den instans, som har forestået emballeringen, at dokumentere dette. Der er ved intern transport i Grønland eller ved transport mellem Grønland og Danmark ikke noget krav om balsamering. Der skal ved alle transporter af lig ud af landet medfølge et ligpas.

Ved transport fra Grønland til andre lande end Danmark gælder de internationale regler om anvendelse af zinkkiste og balsamering. Det ligger uden for de grønlandske myndigheders kompetence at regulere dette område.

Dødsfald som følge af *alment farlige sygdomme* er omfattet af indberetningspligten til Epidemikommissionen i Grønland.³ De vil under alle omstændigheder skulle håndteres efter Epidemikommissionens bestemmelser. Alment farlige sygdomme er defineret i Landstingsforordningens Bilag 1.⁴

Sagen har været drøftet med Departementet for Sundhed og Politimesteren i Grønland.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Henrik L. Hansen
Landslæge

³ Landstingsforordning nr. 20 af 12. november 2001 om civile foranstaltninger mod smitsomme sygdomme - <http://lovgivning.gl/lov?rid={735E01F6-1C0C-482C-AC2C-44558EEF5FA2}>

⁴ Bilag 1. Liste A. Alment farlige sygdomme. <http://lovgivning.gl/-/media/lovfiler/2001/ltf-20-2001-bilag-1-dk-htm.ashx>